

PARLAMENTUL EUROPEAN

2004

2009

Document de ședință

A6-0083/2009

20.2.2009

RAPORT

referitor la Cartea verde privind coeziunea teritorială și stadiul dezbaterilor referitoare la viitoarea reformă a politicii de coeziune (2008/2174(INI))

Comisia pentru dezvoltare regională

Raportor: Lambert van Nistelrooij

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	14
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	20

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la Cartea verde privind coeziunea teritorială și stadiul dezbaterilor referitoare la viitoarea reformă a politicii de coeziune (2008/2174(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere cel de-Al cincilea raport intermediar al Comisiei din 19 iunie 2008 privind coeziunea economică și socială – Regiuni în creștere, o Europă în creștere (COM(2008)0371) (Al cincilea raport intermediar),
- având în vedere Cartea verde a Comisiei din 6 octombrie 2008 privind coeziunea teritorială – Transformarea diversității teritoriale într-un avantaj (COM(2008)0616) (Cartea verde),
- având în vedere documentul de lucru al Comisiei din 14 noiembrie 2008 intitulat „Regiuni 2020 - o evaluare a viitoarelor provocări pentru regiunile UE” (SEC(2008)2868) (Raportul Comisiei privind Regiunile 2020),
- având în vedere articolele 158 și 159 și articolul 299 alineatul (2) din Tratatul CE,
- având în vedere cel de-Al patrulea raport al Comisiei din 30 mai 2007 privind coeziunea economică și socială (COM(2007)0273),
- având în vedere Agenda teritorială a Uniunii Europene, Carta de la Leipzig privind dezvoltarea durabilă a orașelor europene, precum și implementarea programului de acțiune pentru Agenda teritorială,
- având în vedere rezoluțiile sale din 21 februarie 2008 referitoare la al patrulea raport privind coeziunea economică și socială¹ (rezoluția referitoare la al patrulea raport intermediar) și la monitorizarea Agendei teritoriale și a Cartei de la Leipzig: Spre un program european de acțiune pentru dezvoltare spațială și coeziune teritorială², precum și rezoluția sa din 21 octombrie 2008 referitoare la guvernare și parteneriat³,
- având în vedere raportul Observatorului în Rețea al Amenajării Teritoriului European (ORATE) intitulat „Perspective ale teritoriului - scenarii teritoriale pentru Europa” și cel al Parlamentului European privind „Disparitățile regionale și coeziunea: care sunt strategiile pentru viitor?”,
- având în vedere concluziile Conferinței privind coeziunea teritorială și viitorul politicii de coeziune, care a avut loc la Paris între 30 – 31 octombrie 2008,
- având în vedere Rezoluția sa din 28 septembrie 2005 privind rolul coeziunii teritoriale în

---

¹ Texte adoptate, P6_TA(2008)0068.

² Texte adoptate, P6_TA(2008)0069.

³ Texte adoptate, P6_TA(2008)0492.

dezvoltarea regională¹,

- având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură;
  - având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională (A6-0083/2009),
- A. întrucât Tratatul de la Lisabona, care consacră coeziunea teritorială ca fiind unul din obiectivele principale ale Uniunii Europene, alături de coeziunea socială și economică, nu a fost încă ratificat de toate statele membre;
- B. întrucât conceptul de coeziune teritorială a fost implicit în cadrul politicii de coeziune de la începuturile sale și a stat la baza dezvoltării sale; întrucât Tratatul de la Lisabona și Cartea verde au conferit o mai mare vizibilitate și claritate acestui concept;
- C. întrucât politica de coeziune a UE rămâne un pilon cheie în procesul de integrare europeană și una dintre politicile cele mai reușite ale UE, prin facilitarea convergenței dintre regiuni din ce în ce mai diverse și prin stimularea creșterii economice și a ocupării forței de muncă; întrucât politica de coeziune a UE este expresia cea mai vizibilă, palpabilă și cuantificabilă a solidarității și echității europene și întrucât coeziunea teritorială, ca parte integrantă din politica de coeziune a UE, se bazează pe aceleași principii;
- D. întrucât, deși s-au înregistrat progrese importante în materie de convergență în Uniunea Europeană, ultimele rapoarte privind coeziunea scot în evidență o tendință de înrăutățire a disparităților teritoriale dintre regiunile UE, de exemplu în ceea ce privește accesibilitatea, în special pentru regiunile UE dezavantajate din punct de vedere structural, dar și la nivel intraregional și în cadrul teritoriilor UE, ceea ce ar putea conduce la o segregare spațială și ar putea mări diferențele dintre nivelurile de prosperitate ale regiunilor UE;
- E. întrucât politica de coeziune a UE a reușit deja să creeze anumite sinergii semnificative cu alte politici comunitare, cu scopul de a spori impactul acestora pe teren și în avantajul cetățenilor Uniunii și întrucât, de exemplu, sinergiile dintre politica de coeziune și cercetare și inovare sau strategia de la Lisabona și sinergiile la nivel transfrontalier au generat rezultate pozitive tangibile care trebuie să fie confirmate și extinse,

Stadiul dezbaterilor referitoare la viitorul politicii de coeziune

1. susține principalele concluzii ale consultării publice privind viitorul politicii de coeziune a UE, astfel cum au fost prezentate în cadrul celui de-Al cincilea raport intermediar; salută interesul deosebit pe care l-au arătat deja diferite părți implicate în domeniul politicii regionale în cadrul acelor dezbateri, în special autoritățile locale și regionale;
2. salută faptul că aceste concluzii corespund într-o mare măsură poziției exprimate în cadrul rezoluției sale referitoare la cel de-Al patrulea raport intermediar privind coeziunea economică și socială; reamintește faptul că acea rezoluție a reprezentat prima contribuție a Parlamentului la dezbaterile publice;

---

¹ JO C 227 E, 21.9.2006, p. 509.

3. observă că poziția exprimată în rezoluția referitoare la cel de-Al patrulea raport intermediar privind coeziunea economică și socială include următoarele recomandări: în primul rând, faptul că orice încercare de renaționalizare ar trebui respinsă și că ar trebui să existe un angajamentul pentru o politică comunitară unică și flexibilă, capabilă să se adapteze la cel mai adecvat nivel de intervenție și care ar trebui, de asemenea, să poată aborda provocările comune, cum ar fi globalizarea, schimbările climatice, schimbările demografice (inclusiv îmbătrânirea, migrarea și depopularea), sărăcia și furnizarea de energie; în al doilea rând, convingerea fermă că politica de coeziune a UE ar trebui să acopere toate regiunile UE, inclusiv regiunile cu caracteristici geografice speciale, și ar trebui să confere valoare adăugată pentru toți; în al treilea rând, faptul că trebuie să se stabilească priorități în ceea ce privește cheltuielile pentru politicile și acțiunile structurale ale UE și susținerea, cu rezerve, a sistemului de orientare a creditelor; în al patrulea rând, faptul că este nevoie de sinergii, precum și de o abordare integrată a diverselor politici sectoriale pentru a atinge un rezultat optim în ceea ce privește dezvoltarea și creșterea economică la fața locului;
4. consideră că pentru atingerea obiectivelor politicii de coeziune a UE, coeziunea teritorială este un pilon esențial, prin consolidarea coeziunii economice și sociale; subliniază faptul că coeziunea teritorială contribuie în mod eficient la eliminarea diferențelor de dezvoltare dintre statele membre și regiuni, dar și în cadrul acestora; consideră, prin urmare, că viitoarea reformă a politicii regionale a UE trebuie să includă concluziile dezbaterilor pe marginea Cărții verzi;

Evaluarea Cărții verzi privind coeziunea teritorială

5. salută adoptarea Cărții verzi a Comisiei, ca răspuns la o veche cerere din partea Parlamentului European; susține în totalitate decizia de a continua analiza „coeziunii teritoriale”, care s-a aflat multă vreme în centrul oricărei dezbateri privind politica regională, în pofida faptului că Tratatul de la Lisabona nu a fost încă ratificat;
6. consideră, cu toate acestea, că Cartea verde este lipsită de ambiție în măsura în care nu oferă nicio definiție clară a „coeziunii teritoriale” și niciun obiectiv pentru aceasta și, prin urmare, nu contribuie semnificativ la o mai bună înțelegere a acestui nou concept, astfel încât să poată contribui eficient la reducerea inegalităților dintre regiuni; regretă, în plus, faptul că în Cartea verde nu se explică cum va fi integrată coeziunea teritorială în cadrul existent al politicii de coeziune sau cu ce instrumente sau resurse metodologice va fi transformată dintr-un cadru de principii în mecanisme operaționale care vor fi aplicate pe teren în următoarea perioadă de programare;
7. salută analiza din Cartea verde, care definește trei concepte-cheie care ar trebui să fie esențiale pentru dezvoltarea coeziunii teritoriale: concentrarea, conectarea și cooperarea; consideră că aceste concepte pot contribui la soluții pentru a depăși câteva obstacole elementare care împiedică dezvoltarea armonioasă, echilibrată și durabilă a Uniunii Europene, cum ar fi efectele negative asociate concentrării activității economice, în special în unele capitale naționale și regionale, inegalitățile în ceea ce privește accesul la piețe și servicii, cauzate de distanță sau concentrare, lipsa infrastructurii, precum și diviziunile impuse de frontierele dintre statele membre, dar și dintre regiuni;

8. consideră că Cartea verde nu ține pe deplin seama de angajamentele prezentate în Agenda teritorială și în Carta de la Leipzig, care conferă coeziunii teritoriale o viziune strategică și operațională, în special în ceea ce privește principiul policentrismului sau noul parteneriat urbano-rural; consideră că acele obiective trebuie să dețină un loc important în dezbateră privind coeziunea teritorială;
9. salută lansarea consultării publice privind coeziunea teritorială, așa cum se solicită în Cartea verde; consideră că succesul oricăror consultări publice este direct legat de participarea cât mai mare a diferitelor părți interesate și a societății civile; invită autoritățile naționale, regionale și locale competente să difuzeze de îndată informațiile relevante, pentru a mări gradul de sensibilizare cu privire la importanța acestui nou concept;
10. consideră că un loc central în dezvoltarea coeziunii teritoriale și în consolidarea coeziunii sociale și economice este ocupat de coordonarea tuturor politicilor comunitare sectoriale care au un impact teritorial puternic; regretă, prin urmare, faptul că analiza relevantă din Cartea verde se limitează la enumerarea acestor politici comunitare, fără a sugera modalități de intensificare a sinergiilor dintre acestea, sau chiar metode pentru măsurarea efectivă a impactului teritorial al acestor politici;
11. este de acord cu abordarea prin care nu sunt incluse niciun fel de referiri la implicațiile bugetare și financiare ale coeziunii teritoriale în Cartea verde sau în dezbateră publică; consideră că o astfel de analiză ar fi prematură înainte de definirea clară a conceptului și de înțelegerea acestuia de către toate părțile interesate; consideră, cu toate acestea, că orice dezbateră pe această temă face parte integrantă din întregul proces de negociere și de planificare a viitoarei politici de coeziune a UE; solicită ca rezultatele dezbaterii să constituie baza viitoarelor perspective financiare;
12. consideră că existența unei politici regionale europene puternice și bine finanțate este o condiție pentru a face față extinderilor succesive și pentru a realiza coeziunea socială, economică și teritorială într-o Uniune Europeană extinsă;

Analiza conceptului de coeziune teritorială

13. susține poziția exprimată în Cartea verde, conform căreia coeziunea teritorială, bazată pe principiul șanselor egale, are ca obiectiv asigurarea unei dezvoltări policentrice a Uniunii Europene în ansamblu, precum și dezvoltarea echilibrată și durabilă a teritoriilor cu caracteristici și particularități diferite, conservând, în același timp, diversitatea acestora; susține, de asemenea, opinia că coeziunea teritorială ar trebui să se asigure de faptul că cetățenii pot exploata pe deplin și pot dezvolta bunurile și potențialul regiunilor lor; accentuează faptul că coeziunea teritorială este un concept orizontal care stă la baza dezvoltării Uniunii Europene; își exprimă convingerea fermă că coeziunea teritorială ar trebui să contribuie în mod eficient la reducerea diferențelor dintre regiuni și din interiorul acestora, prevenind, astfel, posibilitatea unei asimetrii; afirmă că obiectivul coeziunii teritoriale are atât o dimensiune terestră, cât și una maritimă;
14. consideră coeziunea teritorială un concept distinct care ar trebui să ofere coeziunii economice și sociale valoare adăugată tangibilă și o soluție pentru numărul din ce în ce

mai mare de provocări din regiunile UE; subliniază faptul că cele trei părți componente ale coeziunii (economică, socială și teritorială) ar trebui să se completeze și să se consolideze reciproc, menținându-și totuși misiunea lor separată într-un concept unic integrat; consideră, prin urmare, că între aceste obiective nu trebuie să existe ierarhie sau compromisuri; subliniază faptul că coeziunea teritorială ar trebui să fie introdusă în cadrul existent fără a cauza fragmentarea sectorială a politicii de coeziune a UE;

15. salută concluziile studiului ORATE privind scenariile de dezvoltare viitoare pentru teritoriul european până în 2030, care oferă date concrete în sprijinul dezbaterii politice referitoare la configurația politicilor naționale și comunitare, astfel încât să elaboreze instrumentele potrivite pentru a face față noilor provocări care au un impact local sau regional puternic, precum schimbările demografice, concentrația urbană, deplasările migratorii și schimbările climatice și să creeze condiții optime pentru o viață de calitate a cetățenilor lor;
16. accentuează faptul că unul dintre obiectivele principale ale coeziunii teritoriale este acela de a garanta că progresul și creșterea economică realizate într-un anumit teritoriu aduc beneficii întregii regiuni și întregului teritoriu al Uniunii Europene; consideră, în această privință, că centrele de excelență și grupurile de cercetare și inovare pot fi o modalitate de a asigura succesul economic, descoperirile științifice, inovațiile tehnologice, locurile de muncă și dezvoltarea regională, și solicită intensificarea interacțiunii și a transferului de cunoștințe între aceste centre, universități, organizații de afaceri și afaceri individuale, inclusiv cele mai mici; solicită Comisiei să prezinte o evaluare a impactului care analizează efectul grupurilor și al centrelor de excelență asupra zonelor limitrofe;
17. subliniază faptul că conceptul de coeziune teritorială include, de asemenea, coeziunea în cadrul teritoriilor și propune acordarea de prioritate politicilor care promovează o veritabilă dezvoltare policentrică a teritoriilor pentru a atenua presiunea asupra capitalelor și pentru a încuraja apariția unor poli secundari; observă că aceasta ar trebui să fie, de asemenea, o modalitate de a contracara efectele negative ale concentrării din orașe (de exemplu, congestia, poluarea, excluderea socială, sărăcia) sau urbanizarea ulterioară necontrolată care afectează calitatea vieții cetățenilor săi; consideră, în acest sens, că nu trebuie uitat sprijinul acordat zonelor rurale, și nici rolul important al orașelor mici și mijlocii situate în aceste regiuni;
18. subliniază contribuția esențială a pieței interne la coeziunea economică, socială și teritorială; accentuează importanța serviciilor publice pentru dezvoltarea economică și socială durabilă, precum și nevoia de acces echitabil din punct de vedere social și regional la servicii de interes general, în special la serviciile publice de educație și sănătate; subliniază, în acest sens, că asigurarea unui „acces echitabil” nu este doar o chestiune de distanță geografică, dar și de disponibilitate și accesibilitate a acelor servicii și consideră că, în lumina principiului subsidiarității și a legislației comunitare din domeniul concurenței, responsabilitatea pentru definirea, organizarea, finanțarea și monitorizarea serviciilor de interes general ar trebui să revină autorităților naționale, regionale și locale; consideră, totuși, că în cadrul dezbaterii privind coeziunea teritorială ar trebui inclus un proces de reflecție asupra accesului echitabil al cetățenilor la servicii;

19. observă faptul că în Cartea verde sunt recunoscute marile dificultăți în ceea ce privește dezvoltarea cu care se confruntă trei tipuri deosebite de regiuni cu caracteristici geografice specifice: regiuni montane, regiuni insulare și regiunile slab populate; fără a subestima importanța coeziunii teritoriale în abordarea problemelor întâmpinate de aceste regiuni, exprimă ideea conform căreia coeziunea teritorială nu ar trebui să fie o politică dedicată doar abordării problemelor regiunilor cu handicapuri geografice; consideră, cu toate acestea, că trebuie să se acorde o atenție deosebită modului în care handicapul acestora poate fi compensat, precum și posibilității de a transforma potențialul acestor regiuni în avantaje și posibilități reale, și de a stimula dezvoltarea, ceea ce reprezintă un aspect vital pentru întreaga Uniune Europeană;
20. observă, de asemenea, că alte regiuni se confruntă cu dificultăți politice specifice, în ceea ce privește dezvoltarea economică și socială, accesibilitatea și competitivitatea; aceste dificultăți includ regiunile ultraperiferice menționate la articolul 299 alineatul (2) din Tratatul CE, regiunile frontaliere, regiunile periferice, regiunile de coastă, precum și regiunile care se confruntă cu o depopulare; consideră, în special, că trăsătura specifică a gradului de îndepărtare ar trebui să fie recunoscută ca o trăsătură geografică specifică care solicită luarea în considerare a unor măsuri speciale pentru aceste regiuni; ia act de provocările specifice pe care statele membre insulare mici, Cipru și Malta, le întâmpină în dezvoltarea lor;
21. consideră că coeziunea teritorială nu ar trebui limitată doar la efectele politicii regionale a UE asupra teritoriului european, ci aceasta ar trebui să aibă în vedere și dimensiunea teritorială a altor politici sectoriale comunitare cu impact teritorial puternic; subliniază, în contextul coeziunii teritoriale, importanța intensificării sinergiilor dintre diferitele politici comunitare, pentru a coordona și a maximiza impactul teritorial al acestora pe teren; observă, totuși, faptul că politicile comunitare își vor menține autonomia și că acest proces nu implică subordonarea unei politici față de alta;

Recomandări pentru viitorul coeziunii teritoriale

22. se așteaptă ca din consultarea publică să rezulte o definiție clară și suficient de flexibilă a coeziunii teritoriale, hotărâtă de comun acord, împărțită, înțeleasă de către toate părțile interesate din domeniu și capabilă să ofere claritate și transparență acestui concept; ia act, în acest sens, de propunerea de definiție înaintată de președinția franceză a Consiliului; consideră, cu toate acestea, că coeziunea teritorială trebuie să facă obiectul principiului subsidiarității în toate domeniile; consideră, de asemenea, că, pentru a putea defini și înțelege mai bine coeziunea teritorială, ar trebui să se stabilească definiții comune pentru concepte cum ar fi „teritoriu”, „mediu rural” și „zonă de munte”;
23. consideră că o serie de elemente ar trebui să fie esențiale pentru viitoarea definiție a coeziunii teritoriale, inclusiv ideea că coeziunea teritorială se extinde dincolo de coeziunea economică și socială și că natura sa orizontală și abordarea sa integrată încurajează acțiunile pe teritoriile și dincolo de granițele UE; consideră că obiectivul coeziunii teritoriale este reducerea disparităților dintre statele membre și regiuni și ar trebui să asigure dezvoltarea armonioasă a zonelor geografice cu caracteristici și particularități diferite prin evaluarea modului în care coeziunea UE și alte politici sectoriale pot fi cel mai bine adaptate situației acestora; subliniază că orice viitoare

definiție ar trebui, de asemenea, să precizeze că coeziunea teritorială ar trebui să se concentreze asupra unei bune guvernante, luând în considerare și parteneriatele dintre sectorul public, sectorul privat și societatea civilă, oferind cetățenilor Uniunii șanse echitabile din punct de vedere al condițiilor de trai și calității vieții;

24. îndeamnă cu fermitate Comisia ca, în urma finalizării acestui proces de consultare, să inițieze publicarea unei Cărți albe privind coeziunea teritorială; consideră că o Carte albă va contribui la definirea clară și la consolidarea noțiunii de coeziune teritorială, precum și la valoarea adăugată în raport cu politica de coeziune, propunând, de asemenea, dispoziții concrete și măsuri politice pentru a contribui la rezolvarea unui număr tot mai mare de probleme cu care se confruntă regiunile UE și care ar trebui introduse în pachetul legislativ privind fondurile structurale pentru perioada de după 2013 și cadrul financiar corespunzător; consideră că o declarație inițială privind implicațiile bugetare și financiare posibile ale coeziunii teritoriale ar trebui să fie inclusă, de asemenea, în Cartea albă;
25. salută publicarea raportului Comisiei referitor la Regiuni 2020; invită Comisia să includă constatările și analizele din acel document de lucru în Cartea sa albă privind coeziunea teritorială, în special în ceea ce privește descrierea coeziunii economice, sociale și teritoriale;
26. consideră că cele trei idei pe care s-a bazat analiza coeziunii teritoriale efectuată în cadrul Cărții verzi – concentrare, conectare și cooperare – trebuie să fie dezvoltate în continuare și transpuse în opțiuni politice concrete; îndeamnă Comisia să explice modul în care vor fi integrate aceste concepte în cadrul legislativ pentru perioada de după 2013;
27. solicită o consolidare semnificativă a obiectivului de cooperare teritorială europeană pentru următoarea perioadă de programare; este convins de valoarea adăugată europeană pe care o reprezintă acest obiectiv, datorată în mare parte implicării directe a autorităților regionale și locale în planificarea și punerea în aplicare a programelor relevante de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională; consideră, totuși, că acest fapt nu ar trebui să fie în detrimentul celorlalte două obiective; în acest sens, subliniază, de asemenea, importanța dezvoltării integrate a bazinelor mărilor, precum și a dimensiunii transfrontaliere și a programelor operaționale relevante ale Politicii europene de vecinătate, ceea ce capătă o importanță deosebită în lumina viitoarelor extinderi ale UE;
28. consideră că coeziunea teritorială ar trebui să se dezvolte orizontal și să stea la baza tuturor politicilor și acțiunilor comunitare; consideră că evoluția principiilor dezvoltării sustenabile și a protecției mediului ar trebui să servească drept exemplu pentru modalitatea de integrare a coeziunii teritoriale în dezvoltarea viitoare a tuturor politicilor comunitare relevante, deoarece ea trebuie să figureze în toate aspectele politicilor privitoare la coeziune; consideră, cu toate acestea, că această dimensiune orizontală a coeziunii teritoriale nu ar trebui să fie limitată la un cadru de valori generale și abstracte; invită Comisia să adopte toate inițiativele necesare pentru a transpune coeziunea teritorială în propuneri legislative și de politici;
29. reamintește importanța integrării perspectivei de gen, a egalității de șanse și a necesităților speciale ale persoanelor cu handicap și a persoanelor în vârstă, în fiecare fază a punerii în aplicare și evaluare a politicii de coeziune;

30. subliniază nevoia de a elabora, în contextul coeziunii teritoriale, indicatori de calitate suplimentari, cu scopul de a elabora și implementa mai bine politicile corespunzătoare pe teren, luând în considerare diferitele specificități teritoriale; în acest sens, invită Comisia să redacteze, fără întârziere, studiile necesare și să definitiveze stabilirea de noi indicatori stabili și modalitățile de integrare a acestora în sistemul de evaluare a inegalităților regionale;
31. constată că PIB rămâne singurul criteriu pentru determinarea eligibilității regiunilor conform obiectivului 1 (convergență), în timp ce alți indicatori pot fi deja utilizați pentru regiunile eligibile în conformitate cu obiectivul „competitivitate regională și ocuparea forței de muncă”; subliniază îngrijorarea asupra faptului că progresele incontestabile înregistrate de convergența între țări ascund de multe ori diferențe din ce în ce mai mari între regiuni și în cadrul acestora, punând accentul asupra necesității unei profunde reflecții asupra importanței PIB-lui ca principal criteriu de eligibilitate pentru fondurile structurale;
32. consideră că problema disparităților intraregionale din cadrul regiunilor NUTS II poate fi mai bine observată la nivelul NUTS III; invită, astfel, Comisia să analizeze și să verifice în ce măsură se poate preîntâmpina în viitor problema diferențelor interne din cadrul regiunilor de nivel NUTS II și prin definirea regiunilor care beneficiază de asistență la nivelul NUTS III; subliniază, în contextul coeziunii teritoriale, importanța faptului ca statele membre să determine ce unitate teritorială corespunde nivelului corespunzător de intervenție pe parcursul elaborării și implementării programelor fondurilor structurale; recomandă, în acest sens, o analiză spațială a întregului teritoriu UE la începutul fiecărei perioade de programare;
33. consideră că, pentru a coordona mai bine impactul teritorial al politicilor comunitare sectoriale, trebuie să existe o mai bună înțelegere și evaluare a acestor impacturi; îndeamnă, astfel, Comisia să demareze evaluarea impactului teritorial al acestor politici și să extindă actualele mecanisme de evaluare a impactului, cum ar fi evaluarea strategică a mediului, la nivelul aspectelor teritoriale; invită Comisia să prezinte, de asemenea, moduri concrete de a crea sinergii între politicile teritoriale și sectoriale și să demareze o evaluare a contribuției strategiilor de la Lisabona și Göteborg asupra coeziunii teritoriale;
34. reamintește cererea sa de lungă durată pentru dezvoltarea unei strategii comunitare cuprinzătoare pentru regiuni cu caracteristici geografice specifice, ceea ce le va da posibilitatea de a aborda mai bine problemele și provocările pe care le întâmpină; consideră că o strategie UE ar trebui să sublinieze dimensiunea teritorială a politicii de coeziune și să ia în considerare și modalitatea de a adapta politicile comunitare la nevoile specifice și la capitalul acestor teritorii; subliniază că aplicarea unei strategii de asemenea natură constituie o condiție esențială pentru dezvoltarea economică și socială a acestor regiuni; consideră că elaborarea de noi indicatori cu scopul de a descrie mai bine situația și problemele pe teren este foarte importantă pentru implementarea cu succes a strategiei UE în acest domeniu;
35. subliniază, cu toate acestea, că elaborarea unor indicatori suplimentari și realizarea unor evaluări teritoriale nu ar trebui să genereze mai multă birocrație sau să amâne mai mult

aplicarea noilor politici și acțiuni în sprijinul coeziunii teritoriale; subliniază nevoia de rezultate directe care provin din integrarea coeziunii teritoriale în următorul set de programe din fondurile structurale;

36. reamintește rolul important al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și al microîntreprinderilor, precum și al întreprinderilor de artizanat, în ceea ce privește coeziunea economică, socială și teritorială și subliniază importanța acestora pentru consolidarea competitivității și a locurilor de muncă în aceste regiuni; invită, astfel, Comisia să efectueze o analiză specifică a impactului și eficienței fondurilor structurale și a politicilor europene privind IMM-urile din regiuni, precum și a dificultăților administrative și financiare întâmpinate de aceste IMM-uri;
37. invită Comisia, statele membre și regiunile, să continue aplicarea unei politici active care sprijină inovarea și competitivitatea întreprinderilor și care permite cooperarea reciprocă între întreprinderi, sectorul public, școli și universități, și să se asigure că organizațiile care reprezintă IMM-urile pot participa direct la definirea politicilor teritoriale;
38. îndeamnă statele membre să își intensifice eforturile de a îndeplini obiectivele rubricii 4 din primul program de acțiune pentru punerea în aplicare a Agendei teritoriale a Uniunii Europene, adunând cunoștințe despre coeziunea teritorială și dezvoltarea sustenabilă a teritoriului, construind perspective și analizând impacturile, și recunoaște rolul central jucat de ORATE în acest proces;
39. subliniază faptul că schimbările climatice vor avea repercusiuni importante asupra coeziunii teritoriale; solicită Comisiei să demareze o analiză a efectelor negative asupra schimbărilor climatice din diferite regiuni, având în vedere că impactul poate varia pe teritoriul Uniunii Europene; consideră că coeziunea teritorială ar trebui să țină pe deplin seama de obiectivele privind schimbările climatice și să stimuleze modele de dezvoltare durabilă în teritoriile UE; consideră, totuși, că lupta împotriva schimbărilor climatice trebuie să fie pe larg abordată, de asemenea, prin intermediul altor politici comunitare;
40. observă cu mare interes că cel de-Al cincilea raport intermediar face, pentru prima dată, o trimitere specială la „regiunile de tranziție”, situate între „regiunile de convergență” și „regiunile de competitivitate și ocupare a forței de muncă”; recunoaște nevoia de a trata aceste regiuni în mod separat, regiuni care în momentul de față sunt dispersate ca regiuni „progresive” sau „de eliminare” dintre cele două obiective; invită Comisia, în contextul coeziunii teritoriale, să realizeze un sistem mai cuprinzător de asistență graduală de tranziție acordată tuturor regiunilor ce vor depăși în curând pragul de 75 % din PIB, pentru a le oferi un statut mai clar și mai multă siguranță în dezvoltarea lor; consideră că un sistem de tranziție trebuie, de asemenea, să fie stabilit pentru statele membre care renunță la Fondul de coeziune;
41. consideră că utilizarea unei abordări integrate va avea șanse mai mari de succes dacă autoritățile regionale și locale, precum și părțile interesate, în special partenerii economici, sociali și alți parteneri, în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de

coeziune¹, care pot avea o viziune de ansamblu și o înțelegere a nevoilor și specificității unui anumit teritoriu, sunt implicate de la început în elaborarea și aplicarea strategiilor de dezvoltare a fiecărui teritoriu; invită Comisia să elaboreze linii directoare pentru a ajuta statele membre, precum și autoritățile regionale și locale, să implementeze o abordare integrată în cel mai eficient mod și să încheie parteneriate eficiente în dezvoltarea de strategii viitoare pentru teritoriile în cauză;

42. recunoaște că coeziunea teritorială ar trebui să ducă la îmbunătățirea guvernării politicii de coeziune; este de acord cu faptul că e nevoie de scări teritoriale diferite pentru probleme diferite și că, astfel, realizarea unor parteneriate reale între toate părțile implicate în dezvoltarea regională și locală, atât la nivel european cât și la nivel național, regional și local, este o condiție în procesul de elaborare a coeziunii teritoriale și invită Comisia și statele membre să facă toate eforturile de a dezvolta o astfel de guvernare teritorială la mai multe niveluri; consideră că coeziunea teritorială ar trebui să implice identificarea nivelului teritorial corespunzător pentru abordarea fiecărei politici sau măsuri, astfel încât aceasta să fie cât mai aproape de cetățean;
43. subliniază că politicile UE, în special politica de coeziune, au declanșat un proces de transformare a guvernantei: aceasta a evoluat de la un sistem adesea centralizat, la un sistem care are mai multe niveluri și care este din ce în ce mai integrat; invită factorii interesați, autoritățile publice și cetățenii să stabilească un sistem formal de guvernare teritorială, bazat pe o abordare integrată multisectorială, teritorială și de la bază la vârf, pentru a răspunde într-un mod coerent și eficient la o nevoie identică a cetățenilor sau utilizatorilor, de pe un teritoriu care manifestă această nevoie; reamintește, în acest sens, experiențele cu succes ale inițiativelor comunitare, cum ar fi Urban I și Urban II pentru zonele urbane și Leader pentru zonele rurale;
44. reamintește că problemele de punere în aplicare a politicii structurale se datorează, printre altele, rigidității și complexității excesive a procedurilor, și că simplificarea procedurilor și stabilirea unei împărțiri clare a responsabilităților și competențelor între UE, statele membre și autoritățile regionale și locale sunt, prin urmare, necesare; consideră faptul că guvernarea teritorială va depinde în mare măsură de stabilirea unor norme clare; reiterează invitația adresată Comisiei de a veni, fără întârziere, cu un set de propuneri concrete în acest sens;
45. recomandă, având în vedere importanța tot mai mare dobândită de coeziunea teritorială nu numai în contextul regional, ci și în cel al altor politici comunitare sectoriale, ca structurile informale, care reglementează de mult timp coeziunea teritorială și amenajarea spațiului în cadrul Consiliului, să fie înlocuite cu întruniri ministeriale formale, care ar trebui să convoace miniștrii responsabili pentru politica regională în Uniunea Europeană; consideră că o astfel de dezvoltare instituțională în cadrul Consiliului va asigura un flux mai bun de informații, precum și dezvoltarea rapidă a politicii de coeziune teritorială;
46. îndeamnă statele membre să înceapă să reflecteze acum asupra modului în care noțiunea de coeziune teritorială poate fi consolidată și pusă în aplicare mai bine în programele și politicile lor naționale; consideră, în acest context, că principiile de bază ale dezvoltării

---

¹ JO L 210, 30.7.2006.

policentrice și ale parteneriatului urban-rural, precum și implementarea în totalitate a programului Natura 2000 ar trebui deja integrate în planificarea lor regională;

* *
*

47. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Acest raport din proprie inițiativă este un răspuns la Cartea Verde privind coeziunea teritorială și include, de asemenea, câteva considerații generale privind stadiul dezbaterilor referitoare la viitoarea politică comunitară de coeziune, astfel cum au fost prezentate în cadrul celui de-Al cincilea raport intermediar privind coeziunea economică și socială. Raportul oferă o analiză a Cărții Verzi privind coeziunea teritorială și prezintă unele idei inițiale ale raportorului ca răspuns la acest document politic important. Comisia pentru dezvoltare regională consideră că este important ca Parlamentul European să adopte o opinie clară nu numai în ceea ce privește înțelegerea și rolul coeziunii teritoriale, ci și în ceea ce privește viitorul politicii regionale a UE.

Context

În cadrul raportului său din proprie inițiativă, „Rolul coeziunii teritoriale în dezvoltarea regională” (raportor: Ambroise Guellec), adoptat la 28 septembrie 2005, Parlamentul European a îndemnat Comisia Europeană să acționeze imediat în vederea publicării unei „Cărți albe privind coeziunea teritorială”. La acea vreme, acest fapt indica în mod clar că, din punctul de vedere al Parlamentului European, conceptul de „coeziune teritorială” urma să fie util în cadrul dezvoltării ulterioare a politicii regionale UE. Pentru acest motiv, conceptul trebuie definit în mod corespunzător. Includerea cuvântului „teritorial” alături de coeziune „economică și socială” în cadrul Tratatului de la Lisabona (articolul 3 și articolul 174 din Tratatul UE), consolidează acest concept, care, cu toate acestea, rămâne oarecum neclar ca definiție, metode și abordare.

Totuși, începând cu anii '90, s-a desfășurat deja o dezbatere generală privind coeziunea teritorială. În 1999, Programul de Dezvoltare a Spațiului Comunitar (PDSP) a inițiat un proces ce a dus în 2007 la adoptarea „Agendei teritoriale a UE” de către miniștrii UE responsabili cu planificarea teritoriului și dezvoltarea urbană. Aceste documente de politică au pus un accent sporit pe faptul că rolul coeziunii teritoriale va fi important în asigurarea unei dezvoltări armonioase și sustenabile pe întreg teritoriul Uniunii. Parlamentul European a răspuns pozitiv la această abordare în cadrul raportului său privind „Bilanțul Agendei Teritoriale și al Cartei de la Leipzig” (raportor: Gisela Kallenbach), reiterând solicitarea sa pentru o definiție clară a coeziunii teritoriale în cadrul viitoarei Cărți verzi privind coeziunea teritorială.

Stadiul dezbaterilor referitoare la viitorul politicii de coeziune

Rezultatele consultării publice privind viitorul politicii de coeziune a UE sunt prezentate în cadrul celui de-Al cincilea raport intermediar privind coeziunea economică și socială. Raportul intermediar conține două părți. Parlamentul poate adera la principalele concluzii ale acestui proces de consultare (proces pentru care au fost primite peste 100 de contribuții). Acestea corespund în întregime pozițiilor adoptate în cadrul raportului PE privind cel de al patrulea raport privind coeziunea (raportor: Ambroise Guellec). Acestea includ respingerea oricărei încercări de renaționalizare și angajamentul la politica comunitară unică, care ar fi în postura de a aborda provocările, cum ar fi globalizarea sau schimbările climatice și demografice. Raportul

exprimă, de asemenea, convingerea puternică a faptului că această politică trebuie să acopere toate regiunile UE prin reprezentarea unei valori adăugate pentru fiecare și nu numai pentru regiunile cele mai slab convergente. Acesta subliniază, de asemenea, nevoia de sinergie, precum și nevoia unei abordări integrate a diverselor politici sectoriale în scopul atingerii unui rezultat optim în ceea ce privește dezvoltarea și creșterea economică la fața locului.

Conținutul Cărții verzi a Comisiei

Comisia Europeană a adoptat în final Cartea verde privind coeziunea teritorială la 6 octombrie 2008 având titlul „Transformarea diversității teritoriale într-un avantaj”. Cartea nu oferă o definiție a „coeziunii teritoriale”. Aceasta lansează, în schimb, o consultare amplă cu autoritățile regionale și locale, cu asociații, ONG-uri și societatea civilă cu scopul de a promova înțelegerea comună a acestui concept nou, precum și implicațiile sale pentru politica regională viitoare a UE. Pentru ca acest lucru să fie posibil, Cartea oferă o listă cu întrebări concrete ce acoperă diferite aspecte, inclusiv o definiție. Această consultare publică va fi deschisă până la sfârșitul lunii februarie 2009.

Potrivit Cărții verzi, coeziunea teritorială are ca obiectiv asigurarea unei dezvoltări armonioase a tuturor teritoriilor UE și să ofere tuturor cetățenilor posibilitatea de a profita la maxim de caracteristicile inerente ale acestor teritorii. Cartea verde propune ca diversitatea să fie transformată concret într-un capital și un avantaj competitiv care să contribuie la dezvoltarea durabilă a întregii UE. Principala provocare este, astfel, ajutorarea teritoriilor de a-și valorifica capitalul. În acest scop, Cartea verde admite că soluțiile eficiente necesită deseori o abordare integrată și o cooperare între diferite autorități și părți interesate implicate. Cartea face, de asemenea, o trimitere specială la necesitatea guvernării îmbunătățite a politicii de coeziune pentru ca aceasta să devină mai flexibilă și mai capabilă să se adapteze la cel mai adecvat nivel de intervenție necesar.

Cartea verde își îndreaptă atenția asupra nevoii de asigurare a unei dezvoltări echilibrate între urban și rural și sugerează mijloace ce ar împiedica depopularea și expansiunea urbană. Cartea elaborează trei concepte-cheie, bazate pe politicile specifice ce trebuie dezvoltate: concentrare, conectare și cooperare:

- ❖ Concentrarea aduce avantaje, cum ar fi productivitate ridicată și creativitate, însă și efecte negative, în special în ceea ce privește costurile legate de mediul înconjurător, congestia, prețul pământului și excluderea socială. Astfel, coeziunea teritorială implică construirea pe baza câștigurilor provenite din concentrare, evitând în același timp concentrațiile de creștere și facilitând accesul la câștigurile în creștere rezultate din aglomerație în toate teritoriile.
- ❖ Conectarea subliniază nevoia de îndreptare spre o Europă integrată care să ofere acces rapid și eficient la piețe, servicii și personal. Aceasta include transportul, dar și infrastructurile ce stau la baza funcționării eficiente a pieței unice, precum cele ce garantează accesul la sănătate și la educație, la conexiuni de bandă largă sau la rețele de energie. Toate aceste conexiuni rămân în prezent distribuite inegal pe teritoriul Uniunii.
- ❖ Cooperarea a reprezentat întotdeauna un pilon important pentru politica de coeziune. Cartea verde argumentează că, pentru a aborda problemele de natură transfrontalieră,

cum ar fi naveta sau mediu înconjurător, trebuie făcute și mai multe eforturi în acest domeniu. Cooperarea trebuie să aibă loc la multe niveluri și să includă parteneri noi.

Comisia admite, de asemenea, provocările speciale privind dezvoltarea cu care se confruntă regiunile cu caracteristici geografice specifice (munți, insule, zone slab populate) și ia în considerare necesitatea unor măsuri de politici speciale care să contribuie la rezolvarea acestor probleme. În cele din urmă, Comisia subliniază un număr de politici sectoriale UE, care au un impact teritorial puternic (de exemplu transportul, energia, primul pilon al PAC, ocuparea forței de muncă, mediu), evidențiind importanța creării unei sinergii între acestea.

Remarci generale formulate de raportor

A. CARTEA VERDE

- Adoptarea unei Cărți verzi: Raportorul salută adoptarea Cărții verzi privind coeziunea teritorială, dat fiind că aceasta vine ca răspuns la o solicitare adresată cu mult timp în urmă de Parlamentul European. În ciuda faptului că Tratatul de la Lisabona nu este încă ratificat și, prin urmare, „coeziunea teritorială” nu are în prezent un temei juridic înscris într-un tratat oficial, prezenta Carte verde oferă o primă analiză a acestui concept ce va fi o prioritate-cheie pentru Uniune, alături de coeziunea economică și socială.
- Definiție: Prezenta Carte verde prezintă și lacune, în măsura în care nu oferă o definiție concretă a acestui concept nou, așa cum s-a anticipat inițial. În termeni concreți, aceasta implică o întârziere suplimentară în operaționalizarea noțiunii de „coeziune teritorială”. Trebuie subliniat că Parlamentul European aștepta o definiție clară a coeziunii teritoriale, care să rezulte din consultarea publică, agreată în comun, împărtășită și înțeleasă de către toate părțile interesate din domeniul politicii regionale.
- Consultare publică: În acest sens, raportorul salută lansarea unei consultări publice privind coeziunea teritorială. Succesul acestui proces este direct legat de participarea cât mai largă la această dezbateră a diferitelor părți interesate și a societății civile, iar membrii Parlamentului European au, de asemenea, un rol important în promovarea eficienței a Cărții verzi privind coeziunea socială pentru cetățenii europeni.
- În așteptarea publicării Cărții albe: Raportorul consideră că Parlamentul European trebuie să fie ferm în solicitarea publicării Cărții albe privind coeziunea teritorială, în urma finalizării acestui proces de consultare. Raportorul consideră, de asemenea, că publicarea Cărții verzi ar putea doar facilita transpunerea „coeziunii teritoriale” în dispoziții concrete, care ar trebui introduse în următorul pachet legislativ privind fondurile structurale pentru perioada de programare ulterioară anului 2013.
- Aspecte financiare: Raportorul este de acord cu excluderea din dezbateră actuală a tuturor trimiterilor la implicațiile bugetare și financiare ale coeziunii teritoriale. Raportorul consideră că poziția Parlamentului European ar trebui mai degrabă să se limiteze la aspectele politice ale acestui nou obiectiv și să reflecte într-o etapă ulterioară în ce măsură și cum ar putea să afecteze noul proiect bugetul UE în perioada ulterioară anului 2013.

B. CONCEPTUL DE COEZIUNE TERITORIALĂ

Analiza noului concept: Raportorul consideră coeziunea teritorială drept un concept distinct care trebuie să ofere coeziunii economice și sociale valoare adăugată tangibilă. Cele trei componente ale coeziunii (economică, socială și teritorială) trebuie să se completeze reciproc, consolidând și menținând totuși misiunea lor separată într-un singur concept integrat. Prin urmare, între aceste obiective nu ar trebui să existe nicio ierarhie. Dezbateră actuală nu trebuie numai să încerce determinarea valorii adăugate a coeziunii teritoriale și a beneficiilor concrete la care se așteaptă cetățenii europeni după punerea sa efectivă în aplicare, ci și să ia în considerare modul în care acest concept va fi integrat în viitoarea politică regională a UE.

Respingerea perspectivei unei Europe asimetrice: Raportorul consideră că dezvoltarea armonioasă a Uniunii va contribui în mod eficient la creșterea avantajelor competitive ale economiei UE. Prin urmare, coeziunea teritorială poate fi interpretată drept un concept orizontal care stă la baza dezvoltării Uniunii în ansamblul său. Provocarea constă în găsirea unor instrumente mai eficiente prin care să se atingă acest obiectiv. Activitatea Observatorului în Rețea al Amenajării Teritoriului European (ESPON) este în special importantă în acest scop, dat fiind faptul că încearcă să prezinte implicațiile diferitelor modele de dezvoltare asupra dezvoltării teritoriale a UE. Această activitate ar trebui să conducă și la elaborarea de indicatori de calitate suplimentari, în vederea abordărilor caracteristicilor teritoriale și sprijinirea elaborării și punerii în aplicare a politicilor adiacente;

Beneficiile transferului pe teritoriul Uniunii: Această idee devine în special dominantă atunci când vine vorba de crearea unor centre de excelență pe întreg teritoriul Uniunii, centre care să fie vitale pentru succesul economic, descoperiri științifice, inovație tehnologică și locuri de muncă. Este esențială stimularea transferului de cunoștințe și a interacțiunilor dintre centrele și grupurile de cercetare și inovație și regiunile lor învecinate. Astfel de centre de înflorire ar trebui să aducă beneficii care să fie distribuite în mod egal pe întregul teritoriu al UE pentru amplifica efectul investițiilor făcute.

Realizarea la maxim a potențialului fiecărei regiuni: Nu există un model de genul „dezvoltare uniformă” pentru Uniunea Europeană, care ar funcționa în mod egal pentru toate regiunile. Diversitatea Uniunii este, de fapt, punctul forte al acesteia. Este esențial să se determine punctele forte ale fiecărei regiuni europene și să se construiască pe baza acestora, în scopul creșterii competitivității lor și garantării creșterii economice și a prosperității. Raportorul consideră, în acest sens, ca foarte importantă contribuția fostului prim ministru finlandez Esko Aho, într-un articol publicat în Financial Times (publicat la 16/07/2008). Dl Aho consideră că Uniunea Europeană trebuie să se concentreze pe crearea unor grupuri de cercetare de genul „Silicon Valley” pe întregul teritoriu al Uniunii. Este foarte importantă concentrarea resurselor în câteva grupuri de cercetare existente, în schimbul împrăștierii fondurilor în prea multe direcții, cu șanse puține de succes. Cu alte cuvinte, nu orice regiune are potențialul sau resursele pentru a deveni un centru de excelență; aceasta nu trebuie să fie un obiectiv de atins. UE trebuie să-și limiteze abordarea în această privință.

Intensificarea Obiectivului Cooperării Europene Teritoriale: Valoarea europeană adăugată indiscutabilă a acestui obiectiv a fost deja dovedită dincolo de dubiu. Implicarea directă a

autorităților regionale și locale în planificarea și punerea în aplicare a programelor relevante de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională reprezintă încă un semn pozitiv în favoarea viitoarei dezvoltări a acestui obiectiv de politică. Importanța dimensiunii transfrontaliere și programele operaționale relevante ale Politicii Europene de Vecinătate trebuie de asemenea subliniate în acest sens. Aceasta este o poveste de succes pentru politica regională a UE și ar trebui stimulată în vederea perioadei viitoare de programare.

Regiuni cu caracteristici geografice specifice: Cartea verde privind coeziunea teritorială admite provocările speciale privind dezvoltarea, în special în cazul a trei tipuri de regiuni: regiuni montane, regiuni insulare și regiunile slab populate. Parlamentul European solicită de mult timp o strategie cuprinzătoare care să ofere acestor regiuni posibilitatea de a-și compensa dezavantajele naturale severe și permanente, precum și cele demografice. Prin urmare, trebuie efectuată o examinare atentă a dezvoltării acestor regiuni pentru a asigura o dezvoltare armonioasă a Uniunii și pentru a atinge „coeziunea teritorială”. Cu toate acestea, raportorul subliniază că coeziunea teritorială rămâne un concept orizontal care privește toate regiunile UE; acest concept nu poate fi interpretat ca o politică nouă pentru regiunile cu caracteristici geografice specifice.

Impactul teritorial al politicilor comunitare sectoriale: Raportorul este dezamăgit că această secțiune a Cărții verzi se limitează la enumerarea politicilor UE care au un impact teritorial puternic fără ca, totuși, să plaseze coeziunea teritorială ca obiectiv prioritar sau ca o condiție preliminară pentru dezvoltarea acestor politici. Parlamentul European a sprijinit cu o serie de ocazii nevoia unei abordări integrate a tuturor acțiunilor și a politicilor UE la fața locului. În ceea ce privește politica, se poate considera că această idee corespunde în întregime nevoii de coordonare a impactului teritorial al tuturor politicilor comunitare sectoriale din cadrul unui anumit teritoriu. În același timp, totuși, sunt necesare următoarele observații: prin sublinierea dimensiunii teritoriale a altor politici sectoriale ale UE, Parlamentul European nu încearcă să diminueze importanța și autonomia politicilor regionale ale UE. Dimpotrivă, obiectivul unei abordări integrate este amplificarea efectului intervențiilor structurale la fața locului și în beneficiul cetățenilor europeni.

Guvernare teritorială: Cartea verde consideră guvernarea teritorială îmbunătățită drept element esențial pentru o punere în aplicare de succes a politicii de coeziune. În urma concluziilor raportului privind „Guvernare și parteneriate la nivel național și regional și bază pentru proiecte din domeniul politicilor regionale” (raportor: Jean Marie Beaupuy), adoptat de către PE la 18 septembrie 2006, raportorul subliniază necesitatea promovării unui sistem de guvernare pe mai multe niveluri și a determinării nivelului teritorial corespunzător la care intervenția ar fi mai eficientă în diferite stadii ale planificării programelor și ale punerii în aplicare a acestora. Se va acorda atenția cuvenită importanței creării de noi parteneriate teritoriale, care trebuie de asemenea să fie în centrul atenției în cadrul analizelor relevante din Cartea verde.

Regiuni de tranziție: Raportorul observă că Comisia a făcut, pentru prima dată în cel de-al cincilea raport intermediar o trimitere specială la „regiunile de tranziție”, situate între „regiunile de convergență” și „regiunile de competitivitate și ocupare a forței de muncă”; Acest fapt pare să fie o primă încercare de a trata aceste regiuni în mod separat, regiuni

care în momentul de față sunt dispersate ca regiuni „progresive” sau „de eliminare” dintre cele două obiective. Raportorul susține în întregime această abordare în contextul coeziunii teritoriale, nu doar pentru că aceasta va conferi un statut mai clar acestor regiuni, dar în principal ca o recunoaștere a faptului că trebuie creat și aplicat un sistem mai cuprinzător de asistență graduală de tranziție acordată tuturor regiunilor ce vor depăși în curând pragul de 75% din PIB.

Cartea verde privind coeziunea teritorială face trimiterea, de asemenea, la un număr de alte probleme ce pot fi avute în vedere, cum ar fi accesul la serviciile de interes general sau crearea de indicatori suplimentari pentru mai buna supraveghere a caracteristicilor și a tendințelor de coeziune teritorială. Raportul prezintă opiniile raportorului asupra tuturor acestor chestiuni.

Concluzie

Prezentul raport formulează un set de considerații asupra comunicărilor în domeniul ale Comisiei, precum și sugestii adresate Comisiei, statelor membre și autorităților locale și regionale, cu scopul pregătirii terenului pentru o mai bună înțelegere a ceea ce ar putea să însemne coeziunea teritorială și care ar putea fi implicațiile integrării unei dimensiuni teritoriale în politica de coeziune, pentru toate părțile implicate.

Cu toate acestea, într-o măsură mai importantă, este de așteptat ca raportul să consolideze poziția Parlamentului European în cadrul dezbaterii la nivel european privind coeziunea teritorială, întrucât această dezbaterie va influența în mod semnificativ o dezbaterie mai largă privind viitorul politicii regionale și de coeziune după anul 2013 și formatul fondurilor structurale în cadrul viitoarei perspective financiare.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	12.2.2009
Rezultatul votului final	+: 50 -: 1 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Emmanouil Angelakas, Stavros Arnautakis, Elspeth Attwooll, Rolf Berend, Jana Bobošíková, Victor Boștinaru, Wolfgang Bulfon, Giorgio Carollo, Bairbre de Brún, Gerardo Galeote, Iratxe García Pérez, Monica Giuntini, Ambroise Guellec, Pedro Guerreiro, Gábor Harangozó, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Evgeni Kirilov, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Florencio Luque Aguilar, Jamila Madeira, Miguel Angel Martínez Martínez, Iosif Matula, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Maria Petre, Markus Pieper, Giovanni Robusti, Wojciech Roszkowski, Bernard Soulage, Catherine Stihler, Margie Sudre, Oldřich Vlasák
Membri supleanți prezenți la votul final	Domenico Antonio Basile, Den Dover, Emanuel Jardim Fernandes, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Stanisław Jałowiecki, Zita Pleštinská, Samuli Pohjamo, Christa Prets, Miloslav Ransdorf, Flaviu Călin Rus, Richard Seeber, László Surján, Iuliu Winkler
Membri supleanți [articolul 178 alineatul (2)] prezenți la votul final	Wolf Klinz, Sepp Kusstatscher, Toine Manders